

F. PFALZ, *Ivan Zanetti*. Osijek, Galerija likovnih umjetnosti

PETRUZZI, Sebastiano, furlanski arhitekt i kipar (XVIII. st.). God. 1778–90. djelovao u Rijeci, Krku i Cresu. Imao radionicu gdje je preuzimao građevinske radove (gradnja kolektora i ceste na Rovu uz zidine Staroga grada, 1781). U Cresu izveo ambone i oltar Sv. Petra u župnoj crkvi Sv. Marije Snježne (1788), a u Praputnjaku gl. oltar u župnoj crkvi. Njegovo je djelo unutrašnje uređenje crkve i gl. oltar s kipovima Sv. Benedikta i Sv. Skolastike u crkvi benediktinki u Krku (1779).

LIT.: *Horvat – Matejčić – Prijatelj*, Barok.

Ra. Mat.

PEUTINGEROVA KARTA → TABULA PEUTINGERIANA

PEZIĆ-MIJATOVIĆ, Dora, keramičarka (Zagreb, 19. XII. 1937). Završila Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1958 (S. Barlović). Bavi se dekorativnom i uporabnom keramikom, te modeliranjem skulpture u keramici. Njezine tanjure, ploče i vaze karakteriziraju motivi inspirirani folklorom, što se osjeća i u stiliziranim portretima (ciklus *Slavonke*). Nakon toga modelira forme slične školjkama (ciklus *Svijet tišine*), u kojima naraciju zamjenjuje čistim oblikom. — Samostalno je izlagala u Zagrebu (1966, 1973, 1975, 1981). Jedna je od osnivačica kolonije umj. keramike »Hinko Juhn« u Našicama.

LIT.: *J. Depolo*, Dora Pezić-Mijatović, Republika, 1967, 3–4. — *M. Baričević*, Dora Pezić-Mijatović (katalog), Zagreb 1977. — *S. Staničić*, Suvremena hrvatska keramika (katalog), Zagreb 1984. Ma. B.

PFÄFF, Ferenc, mađ. arhitekt (Mohač, 19. XI. 1851 — Budimpešta, 21. VIII. 1913). Studirao je na Politehnici u Budimpešti. Kao šef Odjela za visokogradnje pri ugarskim željeznicama specijalizirao se za gradnju željezničkih kolodvora. Projektirao je kolodvore u Aradu, Bratislavi, Debrecinu, Pečuhu, Segedinu, Temišvaru. Prema njegovim su nacrtima izvedeni u nas kolodvor u Rijeci (1880), te Glavni kolodvor (1892) s klasicistički raščlanjenim pročeljem i neobarokna Direkcija državnih željeznica u Mihanovićevoj ulici (1901) u Zagrebu.

LIT.: *L. Dobronić*, Zgrada zagrebačkog glavnog kolodvora — spomenik kulture, Vijesti MK, 1962, 1. — *M. Kubinsky*, Bahnhöfe Europas, Stuttgart 1969. — *D. Cvitanović*, Arhitektura monumentalnog historizma u urbanizmu Zagreba, ŽU, 1978, 26–27. — *R. Matejčić*, Mađarski arhitekti u izgradnji Rijeke, Zbornik radova II. kongresa Saveza Društava povjesničara umjetnosti SFRJ, Celje 1978. D. C.

PFALZ, Franjo, slikar (Osijek?, o. 1812 — 2. VIII. 1863). Sin slikara Gottfrieda iz Cheba (Češka), koji je došao u Slavoniju poč. XIX. st. Franjo je 1837–39. bio upisan na Akademiji u Beču (L. Kupelwieser), a potom je živio u Osijeku. Slikao je bidermajerske realistične portrete (*Autoportret*,

Načelnik Sarvaša, Ivan Zanetti, Magdalena Zanetti, Franjo Benešić, Biskup J. J. Strossmayer — svi u Galeriji likovnih umjetnosti u Osijeku). Njegove vješto komponirane oltarne slike nalaze se u župnim crkvama u Gundincima, Petrijevcima i Babinoj Gredi.

LIT.: *O. Švajcer*, Slikar Franjo Pfalz, Radovi IPU, 1972, 1–2. — *Isti*, Domaći i strani slikari XVIII. i XIX. stoljeća u Galeriji likovnih umjetnosti Osijek, Osijek 1987–1988. — *O. Švajcer* i *B. Balen*, Franjo Pfalz, Osijek 1989. L. D.

PIACENTINI, Marcello, tal. arhitekt i teoretik (Rim, 8. XII. 1881 — 1960). Studirao u Rimu, bio profesor urbanizma na Visokoj školi za arhitekturu u Rimu. Interpret težnja da se stvori pseudomonumentalni arhitektonski stil fašističke Italije. Projektirao zgradu »Assicurazioni generali« (Trg bana Josipa Jelačića 3) u Zagrebu 1939; za tal. okupacije 1941–43. izradio projekt za uklanjanje novijih zgrada u sastavu Dioklecijanove palače u Splitu. R.

PICCO, Carlo, tal. graditelj (Palmanova, XVIII. st.). Izradio je 1749. glavni oltar nadžupne crkve u Novigradu u Istri. Na stipesu je reljef s prikazom *Posljednje večere*, a balustrada svetišta ukrašena je anđelima koji nose liturgijske simbole.

LIT.: *Horvat – Matejčić – Prijatelj*, Barok.

PICELJ, Ivan, slikar, grafičar i oblikovatelj (Okučani, 28. VII. 1924). Studirao je na Akademiji u Zagrebu (do 1946). Uređivao paviljone jugosl. izložaba u zemlji i inozemstvu (Zagreb, Beč, Hannover, Stockholm, Torino, Chicago). Jedan je od osnivača grupe »EXAT 51« (1951) i potpisnik manifesta iz 1951. i 1953. kojima se grupa opredjeljuje za apstraktnu umjetnost. S V. Kristlom, B. Rašicom i A. Srnecom izlaze u Zagrebu (1953). Jedan je od utemeljitelja pokreta tzv. novih tendencija; sudjelovao je u realizaciji istoimenih izložaba u Zagrebu (od 1961). Često boravi u Parizu, gdje surađuje s Galerijom Denise René. Baveći se grafičkim i tipografskim dizajnom (plakati, opreme knjiga), sred. šezdesetih godina unapređuje vizualnu kulturu grafičkoga oblikovanja i utječe na mlađe dizajnere. Od 1962. povremeno izdaje antipublikaciju »a«. Objavio je četiri mape grafika (*8 serigrafija*, 1957; *Oeuvre programmée*, 1966; *Cyclophoria*, 1971; *Géométrie élémentaire*, 1973). Izlagao je skulpture, reljefe u drvu i objekte u metalu.

Racionalnom analizom tonskoga registra osnovnih boja i svodenjem oblika na geometrijske elemente, P. razvija specifični, apersonalni smjer geometrijske apstrakcije unutar suvremenoga hrv. slikarstva (*Kompozicija*, 1951; *U čast El Lissitzkom*, 1956). Od početnih apstraktnih kompozicija

I. PICELJ, *Kompozicija*. Zagreb, Moderna galerija